

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 421 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 15-7-2026
Αρ. πρωτ.: 187122

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 6581/30-6-2026 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Φ. Φόρτωμας**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), με την υπ' αριθ. 2354/07.08.2023 (ΑΔΑ: 6ΡΗ14653ΠΓ-ΤΔ9) Υπουργική Απόφαση, ορίστηκε ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) ορισμένων αγροπεριβαλλοντικών Παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου της χώρας για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), μεταξύ των οποίων και η Παρέμβαση Π3-70-1.2 «Ενισχύσεις για την προστασία του αγροτικού τοπίου», η οποία αποτελείται από τρεις επιμέρους Δράσεις:

- Δράση 1. «Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας»
- Δράση 2. «Διατήρηση Αμπελοκομικής Πρακτικής του Αμπελώνα νήσων Θήρας και Θηρασιάς»
- Δράση 3. «Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον Αττικό Αμπελώνα»

Στόχος της Δράσης 2. «Διατήρηση Αμπελοκομικής Πρακτικής του Αμπελώνα νήσων Θήρας και Θηρασιάς», με δεσμεύσεις πενταετούς διάρκειας, είναι η διάσωση των τοπικών γεωργικών πρακτικών στην καλλιέργεια του αμπελώνα, που τείνουν να εκλείψουν κάτω από οικονομικές πιέσεις. Με τις πρακτικές αυτές επιτυγχάνεται, επίσης, η προστασία του εδάφους από τη διάβρωση, καθώς και η δημιουργία χώρων οικολογικής αντιστάθμισης.

Ο προγραμματισμός της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του ΥΠΑΑΤ για την υλοποίηση της Δράσης 2, προβλέπει την έκδοση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για υποβολή αιτήσεων στήριξης και ένταξη των υποψήφιων δικαιούχων στη Δράση εντός του 2026, το οποίο θα αποτελέσει και το πρώτο έτος εφαρμογής και πληρωμής των δικαιούχων. Προϋπόθεση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης και ένταξης των υποψήφιων δικαιούχων είναι η δημιουργία Πληροφοριακού Συστήματος υποστήριξης της Δράσης από την ανάδοχο εταιρεία με την οποία συνεργάζεται ο Οργανισμός Πληρωμών (Διεύθυνση Προγραμμάτων Ενισχύσεων Αγροτικής Ανάπτυξης της ΑΑΔΕ), ο οποίος είναι αρμόδιος να ενημερώσει σχετικά με την πορεία των εργασιών για τη δημιουργία του εν λόγω συστήματος. Επιπλέον, η αρμόδια Διεύθυνση Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του ΥΠΑΑΤ έχει ετοιμάσει προσχέδιο της Κοινής Απόφασης ΥΠΑΑΤ και ΑΑΔΕ για τον καθορισμό του θεσμικού πλαισίου εφαρμογής της Παρέμβασης, το οποίο θα αποσταλεί τον επόμενο διάστημα στην ΑΑΔΕ για παρατηρήσεις.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Δράσης είναι 700.000 ευρώ και αντιστοιχεί σε πρόβλεψη ένταξης 914 εκταρίων. Οι δικαιούχοι της Δράσης θα αναλάβουν για χρονικό διάστημα πέντε ετών από την ένταξή τους τις εξής υποχρεώσεις:

α) να διατηρούν τους αμπελώνες στην παραδοσιακή τους μορφή, τηρώντας το παραδοσιακό κλάδεμα (κυπελλοειδές «γυριστό» ή «στεφανωτό», κυπελλοειδές με «κουλούρια» ή «πόστες»),
β) να δημιουργούν χώρο οικολογικής αντιστάθμισης πέριξ του αγροτεμαχίου ελάχιστου πλάτους 0,5 μ, στον οποίο εφαρμόζεται μόνο χειρωνακτική ζιζανιοκτονία, χωρίς τη χρήση φωτιάς, ζιζανιοκτόνων, σκαπτικών μηχανημάτων και χωρίς άροση.

Η οικονομική ενίσχυση χορηγείται ετησίως για να αποζημιώνει τους δικαιούχους για την απώλεια εισοδήματος (διαφυγόν εισόδημα) και τις πρόσθετες δαπάνες που συνεπάγεται η τήρηση των δεσμεύσεων της Δράσης και ανέρχεται στα 765 € ανά εκτάριο ενταγμένης έκτασης.

Επισημαίνεται ότι το υποχρεωτικό παραδοσιακό κλάδεμα αποτελεί πρακτική προσαρμογής της τοπικής καλλιέργειας αμπελώνων στις ιδιαίτερες κλιματικές συνθήκες των δύο νησιών με τους ισχυρούς ανέμους και την έλλειψη βροχοπτώσεων.

Η παρέμβαση αποτελεί συνέχεια ανάλογων δράσεων που υλοποιήθηκαν σε προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους, με έναρξη από το έτος 2006. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2022, υλοποιήθηκε η γεωργοπεριβαλλοντική Δράση 10.1.03 «Διατήρηση Αμπελοκομικής Πρακτικής στον Αμπελώνα νήσου Θήρας», της οποίας η Διεύθυνση Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του ΥΠΑΑΤ αποτέλεσε, επίσης, Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ).

Η αριθ. 2746/235674/20.09.2019 Πρόσκληση της Δράσης δημοσιεύθηκε στις 20.09.2019 και στο πλαίσιο αυτής εντάχθηκαν 645 δικαιούχοι, με συνολική έκταση 736,82 εκτάρια. Η ετήσια ενίσχυση των δικαιούχων ανερχόταν στα 765 € ανά εκτάριο. Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων ξεκίνησαν την 01.10.2019, με πρώτο έτος εφαρμογής το 2020 και έληξαν στις 30.09.2024. Έχει ολοκληρωθεί η πληρωμή και των πέντε ετών εφαρμογής 2020-2024. Η Δημόσια Δαπάνη με βάση τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές ανήλθε συνολικά σε 2.500.000 ευρώ.

Στην κατεύθυνση της στήριξης του εισοδήματος των αμπελουργών με οινοποιήσιμες ποικιλίες, το Τμήμα Αμπέλου Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών, της Διεύθυνσης Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων, της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων, του ΥΠΑΑΤ υλοποιεί, ως ενδιάμεσος φορέας, την παρέμβαση Π2-58.1 «Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων», στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της περιόδου 2023-2027.

Στόχος της Παρέμβασης είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της ποιοτικής αναβάθμισης του αμπελουργικού δυναμικού, της εγκατάστασης ποικιλιών αμπέλου με αυξημένο εμπορικό ενδιαφέρον, της εισαγωγής σύγχρονων καλλιεργητικών τεχνικών και της διαφύλαξης και προστασίας του περιβάλλοντος. Αναλυτικότερα, η παρέμβαση εξυπηρετεί τους παρακάτω στρατηγικούς στόχους:

α) αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών οίνων, εξασφαλίζοντας καλύτερο προσανατολισμό των παραγόμενων προϊόντων μέσω της ποιοτικής βελτίωσής τους,
β) προσαρμογή των αμπελώνων στις μεταβολές που επιφέρει η κλιματική αλλαγή,
γ) συμμετοχή και παραμονή νεότερου ηλικιακά ανθρώπινου δυναμικού στον αμπελοοινικό τομέα,

δ) στήριξη των κοινωνικά και περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών, όπως οι νησιωτικές περιοχές (νησιά και μικρά νησιά του Αιγαίου, με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια και νησιά του Ιονίου), δίνοντας έμφαση στη διατήρηση του περιβάλλοντος και στην αισθητική αξία του αγροτικού τοπίου και

ε) στήριξη μικρών και μεσαίων εκμεταλλεύσεων, ώστε αυτές να διατηρηθούν ή να καταστούν οικονομικά βιώσιμες.

Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελώνων από το 2014 δίνει κίνητρα αλλά και αισιοδοξία στους αμπελουργούς, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να στρέψουν την αγροτική τους εκμετάλλευση σε πιο εμπορικά μονοπάτια και να ακολουθήσουν τις τάσεις της εποχής σε δύσκολες οικονομικές καταστάσεις. Παράλληλα, στηρίζει τους παραγωγούς να καλλιεργήσουν

ποικιλίες προσαρμοσμένες στην περιοχή τους, το κλίμα και τις γενικότερες συνθήκες που επικρατούν.

Επιπλέον, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 111068/30-04-2025 Υ.Α. (Β'2265/09-05-2025) «Ταξινόμηση οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου», η Σαντορίνη, καθώς και τα υπόλοιπα νησιά των Κυκλάδων, διαφοροποιήθηκαν από το ενιαίο αμπελουργικό διαμέρισμα που περιλαμβάνει πλέον όλη την Ελλάδα, προκειμένου να διαφυλαχθούν οι ιστορικοί αμπελώνες τους με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Οι Κυκλάδες διαθέτουν παραδοσιακές ποικιλίες που έχουν προσαρμοστεί στο ιδιαίτερο κλίμα και έδαφος των νησιών (ξηρό κλίμα, έντονους ανέμους, φτωχά εδάφη).

Όσον αφορά στη χρηματοδότηση έργων διαχείρισης υδάτινων πόρων, σημειώνεται ότι οι σχετικές αρμοδιότητες υλοποίησης αρδευτικών έργων έχουν μεταφερθεί από το ΥΠΑΑΤ στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Παρόλα αυτά, σε συμφωνία με την εθνική πολιτική για τα ύδατα και στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων Λεκανών Απορροής Ποταμών, το ΥΠΑΑΤ χρηματοδοτεί παρεμβάσεις που προωθούν την προσαρμογή της γεωργίας στη μεταβλητότητα των υδρολογικών συνθηκών (όπως, η κατασκευή ταμιευτήρων, ο εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων και η αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής για την ορθολογική διαχείριση και χρήση του αρδευτικού νερού).

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι, όσον αφορά στο νησί της Σαντορίνης, στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-1.1 «Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων» του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023–2027, υπεβλήθη αίτηση στήριξης για την υλοποίηση του έργου «ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΚΤΗΜΕΝΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΕΛ ΚΑΜΑΡΙΟΥ, ΦΗΡΩΝ, ΟΙΑΣ, ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΤΗ ΝΗΣΟ ΘΗΡΑ» και βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης.

Σημειώνεται ακόμη, πως η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν για το σύνολο της επικράτειας, στο πλαίσιο της ανωτέρω Παρέμβασης, θα είναι συγκριτική. Ειδικότερα, οι προτάσεις θα αξιολογηθούν σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας (κριτήρια αποκλεισμού) και τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) που ορίζονται στην πρόσκληση και στον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που τη συνοδεύει. Εφόσον οι προτάσεις πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και συγκεντρώσουν ικανή βαθμολογία, δύναται να ενταχθούν προς χρηματοδότηση στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.

Τέλος, επισημαίνεται ότι ο συνολικός σχεδιασμός για την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης φαινομένων λειψυδρίας, αποτελεί αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, καθώς και του συνεργωτώμενου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο ασκεί την εποπτεία της.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Φ. Φόρτωμα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού